

**Рус телендә гомуми урта белем бирү оешмаларының татар
төркемнәрендә белем алучы
7 нче сыйныф укучыларына татар әдәбиятыннан муниципаль тур өчен
олимпиада сораулары**

Хөрмәтле олимпиадада катнашучы! Сезгә олимпиаданың алты биремнән эшләргә кирәк булачак. Биремнәрне үтәү вакыты – 150 минут. Биремнәр шушы бланкларда эшләнә.

Максималь балл – **40**. Уңышлар!

1. Татар халык җырларының кайсы төре турында сүз баруын языгыз. (2 балл)

- алар бию вакытында, күңел ачканда җырлап яки тиз ритм белән әйтелә;
  - мондый җырларның бер өлешендә дустаннан яратып көлү, аны үчәкләү, шаяру яки аның билгеле бер сыйфатын мактау чагылыш таба;
  - элек алар үзенә күрә уен коралы, гармун вазифасын да үтәгән.
-

2. Татарстан гимнының авторларын атагыз. (1 балл)

- а) Салих Сәйдәшев, Рамазан Байтимеров
  - ә) Салих Сәйдәшев, Равил Фәйзуллин
  - б) Рөстәм Яхин, Рамазан Байтимеров
-

3. Сорауларга җавап бирегез.

1) Портреттагы әдипнең исемен языгыз. (1 балл)

---

2) Ул кайда туган? Дөрөс жавапны билгеләгез. (2 балл)

- а) Татарстанның хәзерге Яшел Үзән районы Югары Шырдан авылы
  - ә) Башкортстанның Бишбүләк районы Ает авылы
  - б) Татарстанның Апас районы Олы Бакырчы авылы
  - в) Мордовия Республикасы Пешлә авылы
-

3. Әлеге әдипнең әсәрләре генә кергән рәтне күрсәтегез. (2 балл)

- а) «Шәвәли», «Пәрәмәч», «Матурлык минем белән», «Һәркем әйтә дәрәсен».
  - ә) «Шәвәли», «Пәрәмәч», «Атлап чыктым Иделне», «Тагын бер “рәхмәт”».
  - б) «Шәвәли», «Пәрәмәч», «Кызыл ромашка», «Һәркем әйтә дәрәсен».
  - в) «Шәвәли», «Пәрәмәч», «Тагын бер “рәхмәт”», «Сез иң гүзәл кеше икәнсез».
-
-

4. Бирелгән сүзләр рәте ярдәмендә әсәрләренң исемен, авторын билгеләгез. (6 балл)

- а) Ай, йолдызлар, күк, Чуртан, Айсылу, тап.
-

- ә) Мәгарә, кимия, симия, ихфа, Мисыр, хәлвә, патша кызы, казый.
-

- б) Колын, чабышкы аты, Сабан туге, мәйдан, ат чабышы, Ялгыз каен, камчы.
-

5. а) Хикәядән өзек укыгыз.

...Ахшам үтте. Буранның котыруына карамыйча, капкадан йөри иделәр... Хатыннар берсе килеп кәргәндә, икенчесе бик кайгылы кыяфәттә чыгып бара һәм күңелсез генә берәр сүз катыша иделәр...

Тәрәзә янында яткан сары эт, зур һәм кара күзләрен сөзеп, килгәнне каршы ала, киткәнне моңлы күзләре белән озата иде. Ул гүя кайгылы иде... Аның сөйгән тәрбиячесе – хужа хатын – бу кич инде үлемнең куркынычлы тырнаклары арасында сугыла иде...

Аның яме киткән, төсә балавыз кебек саргайган, күзләре төпкә баткан, кул һәм аягы салкын, күкрәге бер кабарып, бер төшеп, авыр-авыр сулый. Бичара хатынның өлеше бетеп килә иде...

Илле ел тәнен, уен идарә иткән жан, үзенең иске тонык тәрәзә кебек күзләреннән кемгәдер актык мәртәбә карап, тынычланып китәсе килә иде. Бичара хатын күзләре белән нидер эзли, нидер юксына, кемнеләр күрмичә үлсә килми, торып-торып:

– Килмәдеме?.. – дип сорый иде.

Кызы Фатыйма бертуктамый елый.

б) Сорауларга җавап бирегез.

1) Әсәрнең исеме. (2 балл) _____

2) Әсәрнең авторы. (2 балл) _____

3) Өзектә сүз кем турында бара? (1 балл)

_____

4) Ул нинди хисләр кичерә? Ни өчен? (2 балла)

_____

_____

_____

5) Өзектән

- чагыштыруга мисаллар китерегез (3 балл)

• **метафорага мисал табып языгыз. (1 балл)**

6. Үзегез яратып укыган әдәби әсәрне исемен күрсәтмичә, ләкин аны танырлык итеп характерлап языгыз. Ахырдан әсәрнең исемен, авторын күрсәтегез. Күләме 8-10 жөмлә. (15 балл)

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.